

MAGYAR NEMZETI BANK

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Az államháztartás és a háztartások pénzügyi számláinak előzetes adatairól 2011. III. negyedév

Budapest, 2011. november 16. - A pénzügyi számlák előzetes adatai szerint az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2011 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 5,4 százalékát¹ tette ki. A finanszírozási képesség pozitív egyenlege elsősorban a 2011 első negyedévében elszámolt, magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti, a háztartások által az államháztartásnak nyújtott tőke-transzfer következtében alakult ki. A tőke-transzfer hatását figyelmen kívül hagyva az államháztartás nettó finanszírozási képessége a GDP -4,2 százaléka volt az elmúlt egy évben. Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP 82,0 százalékát érte el a negyedév végén. Az adósság harmadik negyedévi növekedéséhez, amely az éves GDP 5,9 százaléka volt, a forint árfolyamgyengüléséből származó átértékelődések és az új adósság nettó kibocsátását jelentő tranzakciók is számottevően hozzájárultak, körülbelül 65-35 százalékos arányban.

Az előzetes adatok szerint a háztartások nettó finanszírozási képessége 2011 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP -5,6 százalékát érte el. A háztartások által az államháztartásnak nyújtott, a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőke-transzfert figyelmen kívül hagyva a háztartások nettó finanszírozási képessége az elmúlt egy évben a GDP 4,0 százaléka volt.

Az államháztartás nettó finanszírozási képessége
(nettó pénzügyi megtakarítása) a GDP százalékában*

*2011 harmadik negyedévére vonatkozó adathoz az MNB a saját GDP-bebecslését használta.

2011-ben különálló pontként ábrázoltuk azt a negyedéves adatot (fekete színnel, csak az első negyedévben) és azokat az utolsó négy negyedév adataira vonatkozó adatokat (szürke színnel), amelyek a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőke-transzfer hatását figyelmen kívül hagyva mutatják az államháztartás nettó finanszírozási képességét.

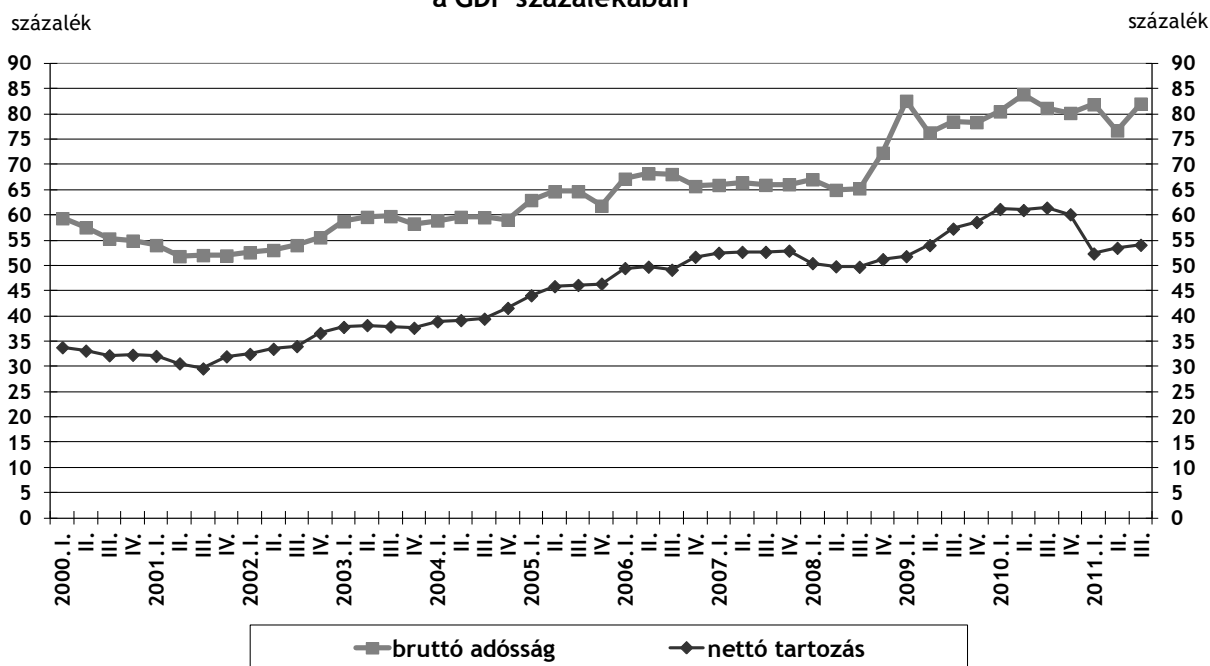
¹ A Központi Statisztikai Hivatal 2011. szeptember 22-én publikálta az éves GDP visszamenőlegesen módosított adatait. Ennek a revízióknak a hatása a pénzügyi számlák jelenleg publikált GDP arányos mutatóiban még nem jelentkezik, mivel a negyedéves GDP adatokon a KSH még nem vezette át a módosításokat. A negyedéves GDP adatok revízióját 2011 decemberében hajtja végre a KSH.

Az államháztartás nettó finanszírozási képessége az előzetes adatok szerint 2011 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 5,4 százaléka (1499 milliárd forint) volt. A magánnyugdíj-pénztári kilépések miatt a háztartások által az államháztartásnak nyújtott tőke-transzfer figyelembe vétele nélkül az államháztartás nettó finanszírozási képessége az elmúlt egy évben a GDP -4,2 százaléka (-1179 milliárd forint) volt.

2011 harmadik negyedévében az államháztartás nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP -2,9 százalékát tette ki (-209 milliárd forintot).

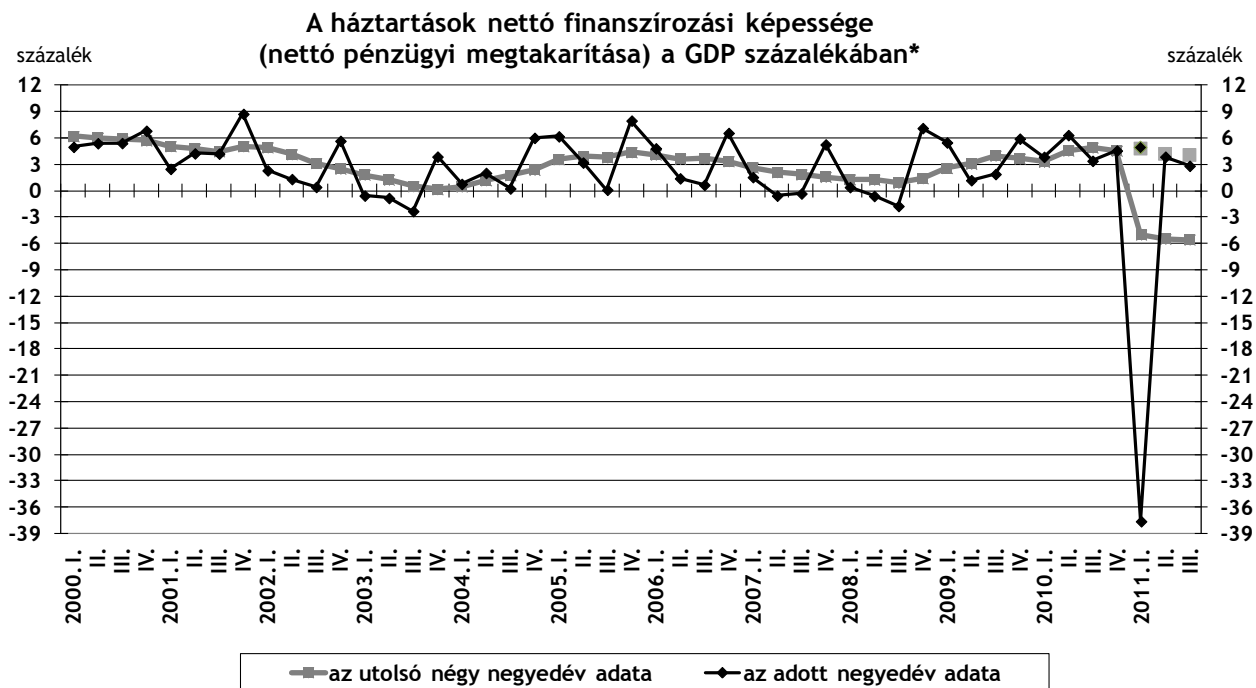
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számításba vett (maastrichti) adóssága 2011 harmadik negyedévének végén a GDP 82,0 százaléka volt (22929 milliárd forint). A bruttó adósság harmadik negyedévi növekedéséhez (1647 milliárd forint) az átértékelődések és a tranzakciók is számottevően hozzájárultak, körülbelül 65-35 százalékos arányban. Az államháztartás nettó tartozása (15114 milliárd forint) a GDP 54,1 százalékát tette ki 2011 harmadik negyedévének végén.

Az államháztartás "maastrichti" adóssága és nettó tartozása* a GDP százalékában

* Az államháztartás "maastrichti" adóssága egyenlő az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított, az egyéb tartozásokat (AF.7) nem tartalmazó adósságával. A nettó tartozás a nettó pénzügyi vagyon (az összes pénzügyi eszköz és az összes kötelezettség különbsége piaci értéken) ellentétes előjelű adata.

2011 harmadik negyedévében a központi kormányzat nettó finanszírozási igénye 189 milliárd forint volt. A központi kormányzat pénzügyi eszközei közül a jegybanki betétek és a tőzsdéi részvények növekedése volt jelentős, ugyanakkor számottevően csökkentek a befektetési jegyek. A kötelezettségek esetében meghatározó volt az államkötvények és a hosszúlejáratú hitelek növekedése. A helyi önkormányzatok nettó finanszírozási képessége (106 milliárd forint) elsősorban betéteik növekedésében tükröződött. A társadalombiztosítási alapok nettó finanszírozási igénye (126 milliárd forint) alapvetően az egyéb követelések csökkenését, illetve a központi kormányzattól felvett hitelek növekedését okozta.

*2011 harmadik negyedévére vonatkozó adathoz az MNB a saját GDP-becslését használta.

2011-ben különálló pontként ábráztuk azt a negyedéves adatot (fekete színnel, csak az első negyedévben) és azokat az utolsó négy negyedév adataira vonatkozó adatokat (szürke színnel), amelyek a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőketranszfer hatását figyelmen kívül hagyva mutatják a háztartások nettó finanszírozási képességét.

A háztartások nettó finanszírozási képessége az előzetes adatok szerint 2011 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP -5,6 százaléka (-1554 milliárd forint) volt. A magánnyugdíj-pénztári kilépések miatt az államháztartásnak fizetett tőketranszfer nélkül számolt nettó finanszírozási képesség az elmúlt egy évben a GDP 4,0 százaléka (1124 milliárd forint) volt.

2011 harmadik negyedévében a háztartások nettó finanszírozási képessége (202 milliárd forint) a negyedéves GDP 2,8 százalékát tette ki.

2011 harmadik negyedévében a pénzügyi eszközök esetében a készpénz, a forint betétek és a tőzsdai részvények növekedése volt jelentős, ugyanakkor jelentősen csökkentek az egyéb követelések a magánnyugdíj-pénztári kilépésekkel kapcsolatos reálhozam kifizetések miatt. A kötelezettségek esetében a forinthitelek növekedése és a devizahiteleknek a forinthitelek növekedésénél nagyobb mértékű csökkenése volt jellemző, emellett jelentősen csökkentek az egyéb kötelezettségek.

Az előzetes pénzügyi számlák részletes adatai az MNB honlapján a Statisztika/Statistikai adatok, információk/Adatok, idősorok/XII. A nemzetgazdaság pénzügyi számlái/A háztartások és az államháztartás előzetes pénzügyi számlái útvonalon érhetők el. A nemzetgazdaság szektorait teljes körűen bemutató, 2011 harmadik negyedévére vonatkozó pénzügyi számlák 2012. január 2-án kerülnek publikálásra.

Táblázatok²

Az államháztartás és a háztartás szektor főbb adatai

	2009				2010				2011		
	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év
A nettó finanszírozási képesség negyedéves adatai, milliárd forint											
Államháztartás (S.13)	-340	-306	-292	-315	-373	-560	-169	-186	2290	-396	-209
Háztartások (S.14)	325	77	123	424	232	422	235	343	-2370	271	202
A nettó finanszírozási képesség négy negyedéves adatai (az adott negyedévvél záruló egy év adata), milliárd forint											
Államháztartás (S.13)	-1193	-1311	-1604	-1253	-1286	-1541	-1418	-1289	1374	1539	1499
Háztartások (S.14)	680	798	1036	950	856	1200	1313	1232	-1370	-1521	-1554
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a negyedév végén, milliárd forint											
Államháztartás (S.13)	21837	19990	20443	20422	21048	22095	21732	21750	22450	21281	22929
A negyedéves nettó finanszírozási képesség a negyedéves GDP százalékában											
Államháztartás (S.13)	-5,7	-4,7	-4,5	-4,4	-6,2	-8,4	-2,4	-2,5	36,3	-5,7	-2,9
Háztartások (S.14)	5,5	1,2	1,9	5,9	3,9	6,3	3,4	4,6	-37,6	3,9	2,8
A négy negyedéves nettó finanszírozási képesség a négy negyedéves GDP százalékában											
Államháztartás (S.13)	-4,5	-5,0	-6,2	-4,8	-4,9	-5,9	-5,3	-4,8	5,0	5,5	5,4
Háztartások (S.14)	2,6	3,0	4,0	3,6	3,3	4,6	4,9	4,5	-5,0	-5,5	-5,6
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP százalékában a negyedév végén											
Államháztartás (S.13)	82,6	76,3	78,5	78,4	80,5	83,9	81,2	80,2	81,9	76,7	82,0

Módszertani megjegyzések

1. A magánnyugdíj-pénztári kilépések elszámolása a statisztikában

A magánnyugdíj-pénztárakból kilépők magánnyugdíj-pénztári tagsága 2011. március elsején szűnt meg a vonatkozó jogszabály szerint, ezért a pénzügyi számlák 2011. első negyedéves adatai tartalmazzák a kilépéssel kapcsolatos, a háztartások által az államháztartásnak nyújtott tőke-transzfer hatását. A statisztikai elszámolásokban a magánnyugdíj-pénztárakból kilépők nyugdíjpénztári követeléseinek reálhozam és tagdíj-kiegészítés feletti része tőke-transzferként került át a központi kormányzathoz 2011. március elsején, a háztartások nyugdíjpénztárakkal szembeni követelése (a biztosítástechnikai díjtartalék instrumentumon) ennyivel csökkent, az állam követelése a nyugdíjpénztárakkal szemben (az egyéb követelések/tartozások instrumentumon) ennyivel nőtt az első negyedévben. A jelenlegi becsléseink szerint a tőke-transzfer értéke 2678 milliárd forint volt, a felvehető összeg 233 milliárd forint. A magánnyugdíj-pénztárak 2011 második negyedévében adták át a kilépők követeléseikhez kapcsolódó pénzügyi eszközöket a központi kormányzat számára. Ez az eszközátadás csak az állam és a magánnyugdíj-pénztárak mérlegeit érintette, a szektorok egyenlegére közvetlenül nem volt hatással. Az államháztartás bruttó adóssága az eszközátadás következtében az államhoz visszakértült államkötvények és kincstárjegyek értékével (névértéken: 1354 milliárd forinttal) csökkent.

A magánnyugdíj-pénztárakból kilépők 2011 harmadik negyedévében kapták meg a reálhozamokból és a tagdíj-kiegészítésekből származó felvehető összeget a pénztárakból. Ennek az összegnek a kifizetése nem érintette a pénzügyi számlákban a háztartások (illetve más szektorok) nettó finanszírozási képességét, csak a pénzügyi instrumentumok szerkezetét. A háztartások esetében 2011 harmadik negyedévében a kifizetés következtében a pénztárakkal szembeni egyéb követelés csökkent, illetve a betéteik és a készpénzállományuk növekedett.

2. A háztartásoknál levő külföldi készpénz csökkenése

A pénzváltók jelentésére alapozott becslés szerint a háztartások külföldi valutakészlete a pénzügyi számlákban 40 milliárd forinttal csökkent a harmadik negyedévben tranzakció következtében.

² A GDP arányos adatok még nem tükrözik a legfrissebb GDP revízió hatását. Ennek okait lásd az 1-es lábjegyzetben.

3. Rendkívüli áfa-visszatérítések elszámolása

Az Európai Bíróság 2011 július végén hozott ítélete alapján az Országgyűlés megváltoztatta az áfa-visszaigénylés szabályait. Ennek következtében a pénzügyi számlákban a harmadik negyedévben becsléseink szerint 272 milliárd forinttal nőtt a központi kormányzat egyéb tartozása, illetve ennyivel nőtt a nettó finanszírozási igénye, mivel a statisztikában az állam által a nem-pénzügyi vállalatoknak nyújtott tőkefinanszírozásról számoljuk el ezt az összeget.

4. A MÁV Zrt kötvénykibocsátása

A Magyar Államvasutak Zrt költségeinek fedezésére állami garanciával kötvényeket bocsátott ki 2011 harmadik negyedévében. Mivel a kötvénykibocsátás a MÁV költségeinek fedezésére szolgált, ezért azt központi kormányzati kiadásként és ezzel egyidejűleg a központi kormányzat adósságának növekedéseként számoltuk el a statisztikában. Ez 2011 harmadik negyedévében 35 milliárd forinttal növelte a központi kormányzat adósságát és hiányát.

MAGYAR NEMZETI BANK STATISZTIKA

A Magyar Nemzeti Bank egyik alapvető, törvényben rögzített feladata, hogy statisztikai információkat gyűjtsön és hozzon nyilvánosságra. A tájékoztató célja, hogy segítséget nyújtson a frissen megjelent adatok értelmezésében. A Magyar Nemzeti Bank gazdasági folyamatokra vonatkozó elemzését a rendszeresen nyilvánosságra hozott „Jelentés az infláció alakulásáról” és a „Jelentés a pénzügyi stabilitásról” című kiadványok tartalmazzák, amelyek a www.mnb.hu honlapon megtalálhatók.

Hivatkozások:

[Adatok](#)

[Módszertani kézikönyv](#)

[Módszertani megjegyzések](#)

Elérhetőség: sajto@mnb.hu